

Верховний
Суд

ОГЛЯД
судової практики
Касаційного кримінального суду
у складі Верховного Суду

Рішення, внесені до ЄДРСР,
за I півріччя 2020 року

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. Застосування норм кримінального права України	4
1.1. Закон України про кримінальну відповідальність	4
1.2. Суб'єкт кримінального правопорушення	4
1.3. Співучасть у кримінальному правопорушенні	4
1.4. Сукупність кримінальних правопорушень	5
1.5. Призначення покарання	5
1.6. Звільнення від покарання або його відбування	6
1.7. Застосування примусових заходів медичного характеру	7
1.8. Застосування інших заходів кримінально-правового характеру	8
1.9. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти життя і здоров'я особи	8
1.10. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина	9
1.11. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти власності	10
1.12. Кваліфікація кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності	11
1.13. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту	11
1.14. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності	12
1.15. Кваліфікація кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення	13
1.16. Кваліфікація кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг	13
1.17. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти правосуддя	15
РОЗДІЛ 2. Застосування норм кримінального процесуального права України	15
2.1. Засади кримінального провадження	15
2.2. Забезпечення права на захист	16
2.3. Докази і доказування	17
2.4. Процесуальні витрати	21
2.5. Відшкодування шкоди у кримінальному провадженні, цивільний позов	21
2.6. Загальні положення досудового розслідування	22
2.7. Слідчі (розшукові) дії	22
2.8. Негласні слідчі (розшукові) дії	23
2.9. Закінчення досудового розслідування	24
2.10. Відкриття матеріалів іншій стороні	24
2.11. Проведення в суді присяжних	25
2.12. Судовий розгляд	26

2.13. Судові рішення	27
2.14. Провадження в суді апеляційної інстанції	28
2.15. Провадження в суді касаційної інстанції	30
2.16. Провадження за нововиявленими або виключними обставинами	31
2.17. Кримінальне провадження на підставі угод	31
2.18. Кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення	33
2.19. Кримінальне провадження щодо окремої категорії осіб	33

РОЗДІЛ 1. Застосування норм кримінального права України

1.1. Закон України про кримінальну відповідальність

Закон України про кримінальну відповідальність, який визначає діяння як злочин, може містити посилання на положення інших нормативно-правових актів. Якщо ці положення надалі змінюються, загальний зміст кримінального закону (в цьому випадку – диспозиція його норм) змін не зазнає, а тому ст. 5 КК щодо зворотної дії кримінального закону в часі не застосовується

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 16.01.2020 у справі № 335/6360/15-к (провадження № 51-1873км19) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/87053573>

Обов'язки, які покладає суд на особу, звільнену від відбування покарання з випробуванням, передбачені ч. 1 ст. 76 КК, охоплюються «іншими кримінально-правовими наслідками діяння» в розумінні ч. 2 ст. 4 КК. Тому закон про кримінальну відповідальність зі зміненним способом формулювання тексту ч. 1 ст. 76 КК з диспозитивного на імперативний («*може покласти на засудженого обов'язки*» та «*покладає на засудженого обов'язки*») не має зворотної дії у часі (ст. 5 КК)

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 14.05.2020 у справі № 591/2966/16-к (провадження № 51-5288км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89316522>

1.2. Суб'єкт кримінального правопорушення

Оскільки у стані неосудності особа не здатна розуміти своїх дій та керувати ними, а мета і мотив, які особа має чітко усвідомлювати, як ознаки суб'єктивної сторони складу злочину за наявності такого стану відсутні, то встановлення будь-якої форми вини (умислу чи необережності) у діях неосудної особи об'єктивно є неможливим. У такому випадку юридична оцінка суспільно небезпечного діяння повинна надаватися, виходячи з фактичних обставин скоєного діяння та наслідків, що настали

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 06.02.2020 у справі № 234/18511/18 (провадження № 51-4960км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87527892>

1.3. Співучасть у кримінальному правопорушенні

Про наявність попередньої змови групи осіб на вчинення злочину вказує узгодження співучасниками предмета злочину, місця, часу, способу вчинення та змісту функцій, які будуть здійснювати співучасники. Попередня змова може мати місце не лише в усній або письмовій формах, а й за допомогою

конклюдентних дій, зокрема, безпосередньо через поведінку співучасників, яка свідчить про їх намір вчинити злочин

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 14.05.2020 у справі № 405/2648//18 (провадження № 51-4763км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89345782>

1.4. Сукупність кримінальних правопорушень

Вчинене обвинуваченим у різний час незаконне придбання та зберігання наркотичних засобів і психотропних речовин без мети збуту утворюють повторність злочинів. Кваліфікація дій особи за ч. 1, ч. 2 ст. 309 КК у такому випадку є зайвою

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 04.02.2020 у справі № 362/1692/17 (провадження № 51-2363км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87485373>

1.5. Призначення покарання

Додаткове покарання у виді позбавлення права займатися певною діяльністю (керувати транспортним засобом) повинно призначатися особі з урахуванням даних, що характеризують особу обвинуваченого, а також обставин кримінального правопорушення. Обставини, які свідчать про те, що позбавлення особи спеціального права суттєво ускладнює пошуки нової роботи та вирішення побутових питань, мають бути підтверджені доказами, а отримана обвинуваченим освіта та спеціальність не пов'язані з необхідністю керувати транспортними засобами

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 31.03.2020 у справі № 367/6235/18 (провадження № 51-6325ск19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88570885>

Щире каяття, характеризуючи ставлення винної особи до вчиненого нею злочину, означає, що особа визнає свою вину, дає правдиві показання, щиро жалкує про вчинене, негативно оцінює злочин, бажає виправити ситуацію, що склалася, співчуває потерпілому, демонструє готовність понести заслужене покарання

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 10.02.2020 у справі № 643/13256/17 (провадження № 51-2221км19) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/87640666>

При призначенні більш м'якого покарання, ніж передбачено законом (ст. 69 КК), необхідно враховувати наявність зв'язку між пом'якшуючими обставинами і метою та/або мотивами злочину, роллю, яку виконувала особа, визнана винуватою у вчиненні злочину, її поведінкою під час вчинення злочину та іншими факторами, які безпосередньо впливають на суспільну небезпеку

злочину та/або небезпечність винуватця. Крім того, необхідно встановити, що відповідні пом'якшуючі обставини істотно знизили тяжкість вчиненого злочину

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 30.03.2020 року у справі № 591/2221/19 (провадження № 51-4503км19) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/88570875>

Лише після зарахування строку попереднього ув'язнення у попередньому кримінальному провадженні суд може призначити покарання особі за сукупністю вироків (ст. 71 КК)

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 26.05.2020 у справі № 585/3671/17 (провадження № 51-1229км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89509482>

Звільненню від відбування покарання з випробуванням (ст. 75 КК) засудженого, який вчинив новий злочин до відбуття покарання за попереднім вироком, має передувати визначення йому остаточного покарання за сукупністю вироків (ст. 71 КК).

Якщо за один із злочинів засудженому призначено основне покарання у виді штрафу або позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, які відповідно до ч. 3 ст. 72 КК не підлягають складанню з іншими видами покарань та виконуються самостійно, то звільнення від відбування іншого покарання з випробуванням (ст. 75 КК), яке входить у сукупність вироків, є неприпустимим

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 26.05.2020 у справі № 243/2528/19 (провадження № 51-6157км19) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reestr.court.gov.ua/Review/89793550>

1.6. Звільнення від покарання або його відбування

Якщо особою вчинено кілька злочинів, які утворюють сукупність, питання про звільнення її від відбування покарання на підставі закону про амністію вирішується після визначення остаточного покарання за правилами ст. 70 КК

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 24.02.2020 у справі № 148/871/17 (провадження № 51-3391кмо19) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/87826988>
З текстом окремої думки можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/87902056>

Постановлення обвинувального вироку, а не набрання ним законної сили розмежовує застосування судом правил призначення покарання за сукупністю злочинів (ст. 70 КК) та за сукупністю вироків (ст. 71 КК).

Скасування судом апеляційної інстанції попереднього вироку в частині призначення покарання з підстав неправильного звільнення від відбування покарання або у зв'язку з необхідністю призначити більш суворе покарання не перешкоджає застосуванню ст. 71 КК

Детальніше з текстом постанови ОП ККС ВС від 01.06.2020 у справі № 766/39/17 (провадження № 51-8867кмо18) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/89675588>

Якщо звільнення особи від покарання відбувається за правилами ч. 5 ст. 74 КК, то її згода чи згода інших учасників судового розгляду на таке звільнення необов'язкова. Початок обчислення строків звільнення від покарання на підставі ч. 5 ст. 74 КК, ураховуючи тлумачення формулювання «з дня вчинення злочину» (ч. 1 ст. 49 КК), починається з дня вчинення злочину і має враховуватися в цей строк як перший день відповідного строку давності

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 11.03.2020 у справі № 137/142/15-к (провадження № 51-5677км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88232340>

Пенсійний вік особи, яка вчинила тяжкий злочин, не може виступати основною підставою, для можливості застосування положень ст. 75 КК, без врахування інших пом'якшуючих покарання обставин

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 11.02.2020 у справі № 234/403/18 (провадження № 51-2400км19) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/87640531>

У разі вчинення особою під час іспитового строку нового злочину суди мають розцінювати це як порушення умов застосування ст. 75 КК про звільнення від відбування покарання з випробуванням і призначати на підставі ст. 71 КК остаточне покарання у виді сукупності невідбутої частини покарання за попереднім вироком та покарання за новим вироком. У таких випадках повторне звільнення від відбування покарання з випробуванням є неприпустимим

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 12.03.2020 у справі № 752/2269/18 (провадження № 51-6221км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88232424>

Звільнення неповнолітнього від покарання на підставі ст. 105 КК здійснюється без призначення йому конкретного покарання, передбаченого санкцією статті закону України про кримінальну відповідальність, за якою його було визнано винуватим

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 10.06.2020 у справі № 161/7253/18 (провадження № 51-2615км19) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/89977675>

1.7. Застосування примусових заходів медичного характеру

Відсутність закладів з надання психіатричної допомоги із суворим наглядом не є перешкодою для застосування судом такого виду примусових заходів медичного характеру, як госпіталізація до закладу з надання психіатричної допомоги з посиленням наглядом на підставі ст. 94 КК

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 06.02.2020 у справі № 234/18511/18 (провадження № 51-4960км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87527892>

1.8. Застосування інших заходів кримінально-правового характеру

Не підлягає спеціальній конфіскації майно, яке використовувалося як знаряддя вчинення злочину та належить на праві спільної власності кільком особам, якщо співвласники не знали і не могли знати про незаконне використання цього майна

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 09.04.2020 у справі № 676/2199/19 (провадження № 51-5641км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88749307>

Автомобіль, який не використовувався обвинуваченим як знаряддя вчинення злочину, передбаченого ст. 249 «Незаконне зайняття рибним, звіриним або іншим водним добувним промислом» КК, не підлягає спеціальній конфіскації

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 02.06.2020 у справі № 748/1457/19 (провадження № 51-6503км19) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/89793551>

1.9. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти життя і здоров'я особи

Добровільна відмова від умисного вбивства може мати місце у випадку, коли під час замаху на цей злочин винний вчиняє дії, спрямовані на запобігання настанню суспільно небезпечних наслідків його злочинного посягання

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 29 .01.2020 у справі № 710/112/16-к (провадження № 51-3189км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87365808>

Відповідальність за умисне вбивство, вчинене повторно, настає незалежно від того, чи вчинила особа попередньо закінчене вбивство чи замах на нього

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 26.02.2020 року у справі № 753/19231/17 (провадження № 51-3502км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87951232>

При розмежуванні замаху на умисне вбивство та умисного тяжкого тілесного ушкодження необхідно встановити зміст і спрямованість умислу винного. Питання про умисел необхідно вирішувати, виходячи із сукупності всіх обставин вчиненого діяння, зокрема враховувати спосіб, знаряддя злочину, кількість, характер і локалізацію поранень та інших тілесних ушкоджень, причини припинення злочинних дій, поведінку винного і потерпілого, що передувала події, їх стосунки. Визначальним при цьому є суб'єктивне ставлення винного до наслідків своїх дій

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 29.01.2020 у справі № 303/7357/17 (провадження № 51-4252км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87334572>

Умисне вбивство слід відрізнити від заподіяння умисного тяжкого тілесного ушкодження, що спричинило смерть потерпілого, за спрямованістю умислу

винуватого, його суб'єктивним ставленням до наслідків своїх дій: у разі умисного вбивства настання смерті потерпілого охоплюється умислом винуватого, а в разі заподіяння тяжкого тілесного ушкодження, що спричинило смерть потерпілого, ставлення винного до таких наслідків характеризується необережністю

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 21.05.2020 у справі № 604/546/16-к (провадження № 51-5965км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89480033>
Аналогічна правова позиція викладена у постанові ККС ВС від 21.05.2020 у справі № 711/8218/18 (провадження № 51-4957км19), з якою можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89480031>

Дії особи, яка нанесла ножове поранення в ногу, в результаті якого настала смерть потерпілого, за відсутності даних про умисел на вбивство, правильно перекваліфіковані з умисного вбивства на умисне тяжке тілесне ушкодження, що спричинило смерть потерпілого

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 04.02.2020 у справі № 705/623/18 (провадження № 51-1041км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87485353>

1.10. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина

Особа набуває повноважень члена виборчої комісії та є суб'єктом злочину, передбаченого ст. 158 КК, з моменту підписання тексту складеної присяги

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 28.05.2020 у справі № 699/213/16-к (провадження № 51-5755км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89649279>

Потерпілим від злочину, передбаченого ст. 164 «Ухилення від сплати аліментів на утримання дітей» КК, може бути як неповнолітній, так і повнолітня особа за умови, що вона є непрацездатною

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 26.05.2020 у справі № 313/1391/17 (провадження № 51-6183км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89564221>

Для кваліфікації дій особи за ст. 172 «Грубе порушення законодавства про працю» КК слід встановити наявність особистого мотиву у її діях, про який можуть свідчити, зокрема, попередні конфлікти з потерпілим, відсутність претензій до потерпілого з боку інших осіб, відсутність спроб підібрати на вакантну посаду іншу особу, прагнення влаштувати на цю посаду члена сім'ї

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 15.04.2020 у справі № 321/1753/16-к (провадження № 51-3755км19) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/88857313>

1.11. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти власності

Наявність засобів охорони транспортного засобу, у тому числі й технічних, що обмежують вільний доступ сторонніх осіб до майна, яке знаходиться в салоні або багажному відділенні автомобіля, може свідчити про наявність ознак сховища, а у випадку пред'явлення обвинувачення за викрадення майна з автомобіля, що має кваліфікуючу ознаку «проникнення у сховище», мають встановлюватися об'єктивні обставини, які дозволяють ідентифікувати відповідний автомобіль як сховище

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 17.03.2020 у справі № 653/3/18 (провадження № 51-5932км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88376207>

Заволодіння чужим майном, яке фактично не вибуло з володіння власника, а опинилося з будь-яких причин у неналежному, але відомому йому місці (залишене чи забуте), особою, яка знала, кому належить це майно, мала підстави вважати, де перебуває власник речі та усвідомлювала, що він може за нею повернутися, слід кваліфікувати як крадіжку чужого майна (ст. 185 КК)

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 23.06.2020 у справі № 128/984/17 (провадження № 51-1305км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89977754>

Викрадення чужого майна з колодязя кабельної каналізації електрозв'язку (телекомунікаційного колодязя) слід кваліфікувати як крадіжку, поєднану з проникненням в інше приміщення (ч. 3 ст. 185 КК)

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 02.06.2020 у справі № 175/3057/17 (провадження № 51-9110кмп18) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/89793499>

Розмежувальною ознакою між суміжними складами злочинів, передбаченими ст. 190 «Шахрайство» та ст. 192 «Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою» КК, є суспільно небезпечні діяння «заволодіння» (ст. 190 КК) та «заподіяння майнової шкоди» (ст. 192 КК). У першому випадку майно або право на майно переміщується зі сфери володіння власника у сферу володіння винуватої особи чи третіх осіб, а в другому – має місце неотримання потерпілим майна або права на майно, яке він мав би отримати у свою власність

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 26.05.2020 у справі № 761/29684/15-к (провадження № 51-21км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89564210>

Відсутність правового механізму оформлення відряджень з метою виконання службових обов'язків на тимчасово окуповані території, а також фактичне здійснення службовою особою таких службових обов'язків виключає кримінальну відповідальність за ст. 191 КК

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 18.05.2020 у справі № 235/1345/18 (провадження № 51-28км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89395928>

Не є привласненням чужого майна шляхом зловживання службовою особою своїм службовим становищем (ч. 2 ст. 191 КК) отримання службовою особою коштів, нарахованих як заробітна плата особі, яка фактично не працювала, розподілення їх між іншими працівниками, які виконували роботу відсутньої особи, а також використання цих коштів обвинуваченою на потреби закладу

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 17.06.2020 у справі № 266/737/16-к (провадження № 51-1328км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89977686>

1.12. Кваліфікація кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності

Для кваліфікації дій особи за ст. 213 «Порушення порядку здійснення операцій з металобрухтом» КК необхідно встановити, чи є діяльність, яку здійснює особа, підприємницькою або іншою господарською, у тому числі чи є вона систематичною

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 09.04.2020 у справі № 241/1510/16-к (провадження № 51-248км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88749356>

1.13. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту

Відповідальність водія за ст. 286 КК виключається, якщо у нього не було технічної можливості уникнути наслідків злочину, а аварійна ситуація була викликана не його діями (бездіяльністю)

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 24.03.2020 у справі № 130/720/17 (провадження № 51-2134км19) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/88449012>

У випадку, коли правила безпеки дорожнього руху порушені кількома учасниками дорожньо-транспортної пригоди (зокрема, водієм та пішоходом), до кримінальної відповідальності притягається лише та особа, протиправні дії якої перебували у причинному зв'язку з наслідками, що настали. Протиправна поведінка іншого учасника дорожньо-транспортної пригоди у цьому випадку є умовою спричинення відповідних наслідків та не впливає на підставу кримінальної відповідальності особи, в діях якої встановлено причинний зв'язок з наслідками, що настали

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 26.05.2020 у справі № 523/12810/15-к (провадження № 51-266км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89480019>

Про наявність попередньої змови групи осіб щодо незаконного заволодіння транспортним засобом (ч. 2 ст. 289 КК) може свідчити як безпосереднє вчинення співучасниками дій, спрямованих на заволодіння таким засобом, так і вчинення інших дій у межах попередньо досягнутої домовленості про спільне вчинення

злочину (наприклад, сприяння у відкритті транспортного засобу, супровід цього транспортного засобу до місця зберігання)

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 11.06.2020 у справі № 725/855/18 (провадження № 51-196км20) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/89825021>

Аналогічна правова позиція викладена у постановах ККС ВС:

від 18.06.2020 у справі № 207/1447/18 (провадження № 51-622км20), з якою можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89929071>

від 18.06.2020 у справі № 740/2536/17 (провадження № 51-634км19), з якою можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89929185>

1.14. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності

Хуліганство має місце у випадку, коли у свідомості винуватого домінує мотив явної неповаги до суспільства та відсутній особистий мотив посягання, а протиправні дії вчиняються без приводу або з використанням малозначного приводу. Обов'язковою ознакою суб'єктивної сторони хуліганства є мотив явної неповаги до суспільства. Домінування у свідомості винного такого внутрішнього спонукання і відсутність особистого мотиву посягання на потерпілого є головним критерієм хуліганства як злочину проти громадського порядку та моральності

Детальніше з текстом постанови від 21.05.2020 у справі № 711/8218/18 (провадження № 51-4957км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89480031>

До порнографічних предметів (ст. 301 КК) належать як матеріальні носії (жорсткі або оптичні диски, карти пам'яті), на яких зафіксовано інформацію порнографічного характеру, так і зображення порнографічного характеру, створені в режимі онлайн, оскільки у такому випадку відбувається матеріальна фіксація такого зображення в комп'ютерній мережі на незначний час

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 18.06.2020 у справі № 711/7900/17 (провадження № 51-170км20) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/89929158>

Втягнення неповнолітнього у злочинну діяльність (ст. 304 КК) передбачає наявність таких дій дорослої особи, що пов'язані з безпосереднім впливом на неповнолітнього із застосуванням різних видів фізичного насильства, психічного впливу, з пропозицією вчинити злочин

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 05.05.2020 у справі № 609/1555/18 (провадження № 51-6429км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89139637>

1.15. Кваліфікація кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення

Про умисел на збут психотропної речовини можуть свідчити, зокрема, такі обставини, як надмірна для вживання однією особою кількість вилученої речовини, вжиття засудженим додаткових заходів конспірації своєї діяльності, спосіб та засоби оплати за психотропну речовину, показання свідків про намір засудженого пригостити цією речовиною знайомих осіб. Ввезення на територію України психотропної речовини утворює закінчений склад злочину, передбачений ст. 305 КК, якщо таку речовину було виявлено під час митного контролю після її переміщення через митний кордон України на її митну територію.

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 09.04.2020 у справі № 727/6578/17 (провадження № 51-4494км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88749345>

Якщо особа послідовно вчиняє такі однорідні злочини, як посів або вирощування снотворного маку чи конопель (ст. 310 КК) і незаконне виготовлення та зберігання для особистого вживання без мети збуту наркотичного засобу (ст. 309 КК), то це потребує самостійної кваліфікації кожного злочину за самостійною статтею КК, причому наступний злочин кваліфікується за ознакою повторності

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 06.05.2020 у справі № 242/5130/19 (провадження № 51-1051км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89180602>

1.16. Кваліфікація кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг

Примусове виконання обов'язку подачі в електронному виді декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за відсутності врегульованого на законодавчому рівні питання щодо альтернативи права вибору подачі такої декларації віруючою людиною порушує її права та свободи

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 28.01.2020 у справі № 705/2583/17 (провадження № 51-2136км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87365886>

Причинний зв'язок як ознака складу злочину, передбаченого ст. 367 «Службова недбалість» КК, має місце між неналежним виконанням обов'язків через несумлінне ставлення до них службової особи (заступника начальника центру поштового зв'язку «Укрпошта») та спричиненням тяжких наслідків (смерті листоноші, який перевозив грошові кошти особистим транспортом без належної охорони та без засобів безпеки, під час нападу на нього з метою заволодіння

грошовими коштами), якщо службова особа всупереч вимогам законодавства України систематично не забезпечувала належної організації перевезень поштових відправлень спеціалізованим автомобільним транспортом та контролю за станом збереження поштових відправлень, хоча повинна була та мала реальну можливість це здійснювати

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 14.04.2020 у справі № 452/1490/15-к (провадження № 51-8688км18) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88749324>

Внесення працівником правоохоронного органу у постанову про закриття кримінального провадження недостовірної інформації, яка завідомо для нього не відповідає дійсності, свідчить про наявність прямого умислу на службове підроблення (ст. 366 КК)

Детальніше з текстом постанови ВС від 04.06.2020 у справі № 742/318/18 (провадження № 51-9860км18) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/89733004>

Підстави для притягнення до відповідальності службової особи, яка здійснює державну реєстрацію, за ч. 2 ст. 367 КК відсутні, якщо перевірка правильності заповнення документів, поданих на реєстрацію, покладається на заявника і при цьому власнику майна діями службової особи, котра здійснила державну реєстрацію, жодних матеріальних збитків не заподіяно

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 23 .01.2020 у справі № 466/7075/14 (провадження № 51-4399км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87243236>

Склад злочину, передбачений ст. 367 «Службова недбалість» КК, має місце у випадку встановлення причинного зв'язку між невиконанням або неналежним виконанням службовою особою своїх службових обов'язків через несумлінне ставлення до них та наслідками у вигляді істотної шкоди.

Відповідний склад злочину відсутній, якщо документи із завищеною вартістю теплової енергії, що були підставою для виникнення договірних відносин, перевірялися та затверджувалися уповноваженими органами держави

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 23.06.2020 у справі № 159/3738/16-к (провадження № 51-9229км18) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/90111755>

Службова недбалість (ст. 367 КК) може мати місце лише за умови, що службова особа мала об'єктивну можливість виконати дії, які входять до кола її службових повноважень, з урахуванням положень регулятивного законодавства України, чинного на момент вчинення протиправних дій, та зобов'язана була їх вчинити

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 06.05.2020 у справі № 133/2138/15 (провадження № 51-4354км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89180529>

Тлумачення поняття «особа, уповноважена на виконання функцій держави» (ст. 369² КК) у контексті відсилки у примітці цієї статті до нечинного Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» не виключає можливості встановлення ознак складу злочину, передбаченого цією статтею КК, у тому числі ознак суб'єкта злочину, з урахуванням Закону України «Про запобігання корупції»

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 03.06.2020 у справі № 722/28/17 (провадження № 51-302км20) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/89763057>

1.17. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти правосуддя

Неодноразові порушення трудової дисципліни і встановленого порядку відбування покарання особою, яка відбуває покарання у виді обмеження волі, за кожне з яких до неї застосовувалися заходи стягнення, визначені КВК, не можуть бути підставою притягнення цієї особи до кримінальної відповідальності за систематичне порушення громадського порядку чи встановлених правил проживання (ч. 1 ст. 390 КК), оскільки порушує принцип, згідно з яким ніхто не може бути двічі притягнений до юридичної відповідальності одного виду за одне й те саме правопорушення

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 16.04.2020 у справі № 397/1694/14-к (провадження № 51-8521км18) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88979665>

Залишення засудженим ділянки соціальної реабілітації виправної колонії без мети порушити режим відбування покарання та його наступне повернення до виправної колонії є підставою для визнання діяння малозначним і закриття кримінального провадження

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 19.05.2020 у справі № 137/1651/18 (провадження № 51-5740км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89763133>

РОЗДІЛ 2. Застосування норм кримінального процесуального права України

2.1. Засади кримінального провадження

Рішення Конституційного Суду України, яким окремі положення КПК визнані неконституційними, враховується судами лише щодо застосування правових норм у цій частині та не поширюється на подібні правовідносини

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 23.06.2020 у справі № 522/20634/19 (провадження № 51-323км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89977722>

Якщо засуджений під час досудового розслідування та у суді не заявляв зауважень та клопотань про те, що він не володіє чи недостатнього володіє

державною мовою, якою були складені процесуальні документи, однак судами дотримані вимоги, передбачені КПК, стосовно залучення перекладача у кримінальному провадженні, і матеріалами цього провадження підтверджується відсутність об'єктивних підстав для залучення перекладача, то істотного порушення вимог кримінального процесуального закону не вбачається

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 19.05.2020 у справі № 686/2374/19 (провадження № 51-1108км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89426651>

2.2. Забезпечення права на захист

Порушення права на захист є істотним порушенням вимог кримінального процесуального закону, якщо апеляційний суд не розглянув клопотання засудженого про заміну одного захисника через його некомпетентність у наданні допомоги у кримінальному провадженні на іншого, та прийняв рішення про продовження розгляду кримінального провадження за участю захисника, стосовно компетентності якого засуджений висловив сумнів і недовіру

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 20.05.2020 у справі № 525/897/19 (провадження № 51-746км20) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/89395935>

Під особами, які через свої фізичні або психічні вади не можуть самі реалізувати право на захист, необхідно розуміти, зокрема, осіб з істотними дефектами мови, зору, слуху тощо, а також осіб, які хоч і визнані осудними, але мають психічні вади, що перешкоджають їм самостійно захищатися від обвинувачення. Встановлення лише самого факту перебування особи на спеціальному обліку не означає, що засуджений не міг повною мірою реалізувати своє право на захист. При здійсненні судового провадження питання про залучення захисника необхідно вирішувати виходячи з конкретних обставин справи з урахуванням установлених характеру розладів, психічного або соматичного стану здоров'я особи, особливостей її поведінки, стилю комунікації з оточуючими тощо

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 28.05.2020 у справі № 686/25855/18 (провадження № 51-365км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89564033>

Участь захисника в судовому провадженні щодо неповнолітнього має бути забезпечено в судах усіх інстанцій незалежно від стадії судового провадження та суб'єкта оскарження, а також незалежно від моменту досягнення такою особою повноліття на момент судового розгляду. Незабезпечення участі захисника у такому випадку є істотним порушенням кримінального процесуального закону

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 16.04.2020 у справі № 570/5368/17 (провадження № 51-5958км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88880612>

2.3. Докази і доказування

Для інкримінування обвинуваченому складу злочину, передбаченого ст. 126 КК, факт завдання удару, побоїв або вчинення інших насильницьких дій, які спричинили фізичний біль, має бути доведений сукупністю доказів. Обвинувальний вирок у цьому випадку не може ґрунтуватися лише на показаннях потерпілого щодо обставин вчинення злочину

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 03.06.2020 у справі № 460/2724/18 (провадження № 51-6272км19) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/89649266>

Показання співробітників військової контррозвідки не є показаннями з чужих слів у розумінні ст. 97 КПК, якщо ці співробітники повідомляють у суді інформацію, яку безпосередньо сприймали та фіксували під час здійснення досудового розслідування. Процесуальні документи, які стали підставою для проведення негласних слідчих (розшукових) дій, не є документами у розумінні ч. 2 ст. 99 КПК, оскільки не містять зафіксованих та зібраних оперативними підрозділами фактичних даних про протиправні діяння окремих осіб або групи осіб

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 19.05.2020 у справі № 683/2848/15-к (провадження № 51-5721км18) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89519144>

Дублікат документа (протоколів проведення НСРД та дисків до них) відповідно до ч. 4 ст. 99 КПК виготовляється тим самим способом, як і його оригінал та визнається судом як оригінал документа, а отже, може бути досліджений судом та визнаний допустимим доказом

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 15.01.2020 у справі № 161/5306/16-к (провадження № 51-3498км19) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/87053591>

Документи, надані суду, що підтверджують попередні судимості обвинуваченого та окремі риси його характеру, долучені до матеріалів справи лише як такі, що характеризують особу обвинуваченого і не підтверджують його винуватості у вчиненні злочину, не є доказами у кримінальному провадженні

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 02.04.2020 у справі № 296/7366/19 (провадження № 51-442км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88575223>

Оскільки злочин було вчинено в іншому місці, ніж те, в якому проведено огляд місця події (в полі, а не на підвір'ї житлового будинку), то такий огляд місця події фактично є обшуком, який згідно з приписами ч. 2 ст. 234 КПК мав здійснюватися лише на підставі ухвали слідчого судді. У зв'язку із цим протокол огляду місця події є недопустимим доказом

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 08.04.2020 у справі № 447/1765/16-к (провадження № 51-4968км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88749363>

Якщо відсутні дані про вручення повістки військовозобов'язаній особі, а в разі відмови цієї особи в її отриманні – дані про фіксування вказаної відмови у передбаченому законом порядку, то у такому випадку і відсутні дані про доведеність винуватості у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ст. 336 КК

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 28.01.2020 у справі № 759/5435/16-к (провадження № 51-8845км18) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87424193>

Наявність доказів, що вказують на збут обвинуваченим майна, викраденого у потерпілого, без надання доказів, що підтверджують факт його безпосереднього викрадення, не є свідченням доведення винуватості особи у вчиненні злочину, передбаченого ч. 3 ст. 185 КК

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 02.04.2020 у справі № 702/340/17 (провадження № 51-9959км18) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88707480>

Якщо сторона обвинувачення доведе обставини, які свідчать про відсутність у номінального власника права на спірне майно та інтересу в його поверненні, то відсутність доказів обізнаності такого номінального власника щодо злочинного використання майна не є перешкодою для застосування спеціальної конфіскації

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 29.01.2020 у справі № 683/2877/18 (провадження № 51-4576км19) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/87424115>

Усі докази, отримані під час досудового розслідування злочину, який було вчинено внаслідок підбурювання з боку поліції або інших осіб, які діють за їх вказівками, та який в іншому випадку не було би вчинено, мають визнаватися недопустимими

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 05.02.2020 у справі № 487/2403/18 (провадження № 51-1361км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87517533>

У разі закриття кримінального провадження питання, пов'язані із вирішенням спору про належність речового доказу, зокрема про встановлення фактичного володіння майном, можуть бути вирішені лише у порядку цивільного судочинства

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 11.02.2020 у справі № 343/1480/17 (провадження № 51-3856км19) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/87640589>

Норми кримінального процесуального законодавства України не передбачають необхідності доведення факту перебування особи у стані алкогольного сп'яніння якимось певним видом доказів, а тому доводи засудженого про те, що факт перебування його у стані алкогольного сп'яніння повинен підтверджуватися виключно на підставі висновків

відповідного експерта або іншими документами, які містяться у матеріалах кримінального провадження, не ґрунтуються на положеннях процесуального закону

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 11.02.2020 у справі № 643/20474/15-к (провадження № 51-8622км18) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/87640674>

Якщо зміст протоколу про результати проведення негласних слідчих (розшукових) дій з аудіо- та відеоконтролю щодо підозрюваних, які тимчасово утримуються в ізоляторах тимчасового тримання, вказує на їх допит, а не втручання у приватне життя, то такі докази визнаються судом недопустимими, та такими, що отримані з порушенням права мовчання та свободи від самовикриття

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 05.03.2020 у справі № 666/5448/15-к (провадження № 51-5934км19) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/88103418>

Використання стороною обвинувачення копій відеофонограм (фонограм), що зафіксовані на оптичних дисках, на які фіксувалися негласні слідчі (розшукові) дії, а не їх оригіналів, тягне за собою визнання всіх похідних від них доказів недопустимими

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 11.03.2020 у справі № 149/745/14 (провадження № 51-4269км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88265263>

Посилання у вироку суду на відеозапис з камер спостереження торгової зали без його перегляду не є істотним порушенням кримінального процесуального закону, яке тягне за собою обов'язкове скасування оспорюваних рішень і призначення нового розгляду в суді першої інстанції

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 31.03.2020 у справі № 753/20985/17 (провадження № 51-248км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88570876>

Висновок слід вважати недопустимим доказом у випадку, якщо він був наданий експертом, який не має експертної спеціальності, що охоплюється предметом експертизи у конкретному кримінальному провадженні, а також у випадку, коли експертизу здійснено експертом, свідоцтво якого на момент проведення експертизи визнано недійсним у порядку, встановленому законодавством України

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 20.05.2020 у справі № 263/10503/16-к (провадження № 51-6348км18) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89426654>

При вирішенні питання стосовно компетенції установи, яка проводить судово-психіатричну експертизу і є державною в розумінні ст. 7 Закону України «Про судову експертизу», слід виходити не з організаційно-правової форми

здійснення нею діяльності або форми її власності, а із сфери управління її діяльністю та організації державного контролю. Установа, яка проводила судово-психіатричну експертизу, може бути визнана компетентною в разі включення її до Переліку установ, в яких проводяться судово-психіатричні експертизи та установ, в яких проводяться стаціонарні судово-психіатричні експертизи особам, які тримаються під вартою, затверджених наказом МОЗ від 29.06.2017 № 722

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 30.03.2020 у справі № 462/3998/19 (провадження № 51-85км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88602292>

Висновок судово-балістичної експертизи, відповідно до якого вилучений під час обшуку за місцем проживання засудженого пістолет було визнано вогнепальною зброєю, за незаконне придбання, носіння і зберігання якої засуджено цю особу, з недотриманням вимог ідентифікації цієї зброї та неналежним її упакуванням, ставить під сумнів факт передачі на судово-балістичну експертизу саме цієї вогнепальної зброї. А тому такий висновок експерта є недопустимим доказом

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 15.04.2020 у справі № 753/21466/18 (провадження № 51-5138км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88815747>

Якщо призначену експертизу не було проведено, а отже і висновків експертизи не покладено в основу обвинувального вироку суду, неповідомлення стороні захисту про призначення експертизи не є істотним порушенням вимог кримінального процесуального закону

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 13.05.2020 у справі № 583/1973/17 (провадження № 51-284км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89289748>

Надання тимчасового доступу до медичних документів потерпілої особи може мати місце лише у випадку відмови такої особи добровільно надати їх для проведення експертного дослідження.

Встановлення розміру матеріальних збитків, завданих грабежем, поєднаним з насильством, яке не є небезпечним для життя та здоров'я потерпілого (ч. 2 ст. 186 КК), не потребує обов'язкового проведення експертизи

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 28.06.2020 у справі № 487/5703/18 (провадження № 51-253км20) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/89578453>

Посилання захисника під час перегляду вироку в касаційному порядку на недопустимість висновку експерта є необґрунтованим, якщо стороною обвинувачення було забезпечено проведення експертизи особою, яка володіє спеціальними знаннями, має право на проведення експертизи та попереджена про кримінальну відповідальність за завідомо неправдивий висновок, а стороною

захисту на стадії дослідження доказів не було подано клопотання про надання медичних документів, які були об'єктом експертного дослідження

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 21.05.2020 у справі № 604/546/16-к (провадження № 51-5965км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89480033>

Аналогічна правова позиція викладена у постанові ККС ВС від 21.05.2020 у справі № 711/8218/18 (провадження № 51-4957км19), з якою можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89480031>

2.4. Процесуальні витрати

Питання про розподіл процесуальних витрат, зокрема, витрат на правову допомогу, може вирішуватися в ухвалі про закриття кримінального провадження у зв'язку зі звільненням особи від кримінальної відповідальності.

Невирішення судом зазначеного питання не є істотним порушенням вимог кримінального процесуального закону та не може бути єдиною підставою для скасування прийнятих судових рішень.

Якщо Верховний Суд залишив без розгляду клопотання учасника провадження про розподіл процесуальних витрат, то це питання має бути вирішено згідно з положеннями ч. 5 ст. 534 КПК тим судом, який його не вирішив

Детальніше з текстом постанови від 17.06.2020 у справі № 598/1781/17 (провадження № 13-47кс20) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/89977787>

2.5. Відшкодування шкоди у кримінальному провадженні, цивільний позов

Суд, приймаючи у межах кримінального провадження рішення в частині, що стосується задоволення цивільного позову, має ретельно перевірити всі вимоги позивача, врахувати майновий стан винного, його стан здоров'я та вжити інших заходів для справедливого вирішення цього питання

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 28.01.2020 у справі № 639/1910/19 (провадження № 51-4115км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87298252>

Обов'язок з відшкодування шкоди, завданої особою, відповідальність якої застраховано за договором обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, виникає лише у тому випадку, коли у страховика відсутні підстави для здійснення страхового відшкодування чи розмір завданої шкоди перевищує ліміт відповідальності страховика, а в іншому ж випадку факт покладання такого обов'язку на страхувальника, який уклав відповідний договір страхування і сплачує страхові платежі, суперечить меті інституту страхування цивільно-правової відповідальності

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 11.02.2020 у справі № 489/2170/17 (провадження № 51-307км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87703489>

Якщо цивільно-правову відповідальність власників наземних транспортних засобів на момент дорожньо-транспортної пригоди застраховано не було, то обов'язок відшкодувати шкоду за рахунок коштів фонду захисту потерпілих покладається на об'єднання страховиків, які здійснюють обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 19.05.2020 у справі № 375/1346/19 (провадження № 51-674км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89454829>

2.6. Загальні положення досудового розслідування

Генеральний прокурор, керівник регіональної прокуратури, їх перші заступники та заступники на підставі ч. 5 ст. 36 КПК вмотивованою постановою мають право доручити здійснення досудового розслідування будь-якого кримінального правопорушення, окрім того, що віднесене до підслідності Національного антикорупційного бюро України, іншому органу досудового розслідування, у тому числі слідчому підрозділу вищого рівня в межах одного органу. Таке право виникає лише у випадку здійснення досудового розслідування органом, визначеним у ст. 216 КПК, у розпочатому кримінальному провадженні та встановленні за наслідками такого розслідування його неефективності. Докази, що отримані під час досудового розслідування органами, які діяли поза межами повноважень, наданих їм процесуальним законом, є недопустимими та не можуть бути покладені в основу обвинувального вироку

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 14.04.2020 у справі № 761/34909/17 (провадження № 51-10064км18) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88904111>

2.7. Слідчі (розшукові) дії

Проведення слідчим особистого обшуку особи під виглядом огляду місця події до внесення відомостей про вчинення кримінального правопорушення до ЄРДР порушує вимоги кримінального процесуального закону, а складений за його результатами протокол огляду місця події разом із доказами, які є похідними від нього, визнаються недопустимими

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 21.01.2020 у справі № 381/2316/17 (провадження № 5-2344км19) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/87179214>
Аналогічна правова позиція викладена у постанові ККС ВС від 21.01.2020 у справі № 753/3689/15-к (провадження № 51-2036км19), з яким можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/87179247>

Участь захисника при проведенні такої слідчої дії, як відібрання біологічних зразків для проведення експертизи, ураховуючи вимоги ст. 245 КПК, не є обов'язковою

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 02.04.2020 у справі № 415/1864/14-к (провадження № 51-6004км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88641653>

Якщо розмір матеріальних збитків у кримінальному провадженні можна встановити без спеціальних знань за допомогою інших джерел доказування, зокрема, на підставі загальновідомої та загальнодоступної інформації, проведення простих арифметичних розрахунків для оцінки даних, то проведення експертизи з цього питання не є обов'язковим

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 28.06.2020 у справі № 333/2953/18 (провадження № 51-200км20) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/89578499>

Ухвала слідчого судді про тимчасовий доступ до речей і документів є процесуальною підставою для отримання доказів, а не самим доказом у кримінальному провадженні. Тому її розкриття стороні захисту під час досудового розслідування не є обов'язковим. Таку ухвалу слідчого судді суд повинен досліджувати з метою оцінки допустимості доказів, отриманих у результаті вказаних дій, а тому її може бути надано стороні захисту під час судового розгляду

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 28.05.2020 у справі № 751/9365/15-к (провадження № 51-5583км19) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/89621446>

2.8. Негласні слідчі (розшукові) дії

Дії органів досудового розслідування, які зафіксовані на носіях інформації та надані суду як матеріали проведення негласних слідчих (розшукових) дій щодо проведення зі свідками злочину бесід, спрямованих на надання останніми необхідних показів, відповідно до ст. 246 КПК не належать до негласних слідчих (розшукових) дій та свідчать про тиск на свідків з боку вказаних вище органів

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 03.02.2020 у справі № 461/3138/17 провадження № 51-4232км19 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/87424239>
З текстом окремої думки можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87424245>

Підбурювання до вчинення злочину з боку працівника правоохоронного органу, вчинене з метою подальшого викриття засудженого, має місце у випадку, якщо такий працівник без дотримання вимог щодо запобігання провокації злочину спеціально залучив свідка для проведення оперативно-розшукових заходів щодо засудженого до відкриття кримінального провадження, надав свідку до першої зустрічі з засудженим спеціальні засоби прихованого аудіо-, відеофіксування подій, а також ідентифіковані помічені грошові кошти для організації їх передачі як неправомірної вигоди засудженому

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 08.04.2020 у справі № 164/104/18 (провадження № 51-10414км18) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88749774>

Якщо на момент звернення слідчого до апеляційного суду з клопотанням про проведення негласних слідчих (розшукових) дій злочин, вчинений особою, було кваліфіковано за ч. 3 ст. 368 КК, однак надалі дії цієї особи були перекваліфіковані на ч. 3 ст. 364, ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 190 КК, а згодом було виключено ч. 3 ст. 364 КК (у зв'язку з виключенням цієї норми з КК), то матеріали негласних слідчих (розшукових) дій є допустимими доказами та можуть використовуватися як доказ винуватості особи у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 190 КК

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 05.05.2020 у справі № 754/2623/14-к (провадження № 51-1906км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89107394>
Аналогічна правова позиція викладена у постанові від 27.05.2020 у справі № 328/1949/16-к (провадження № 51-418км20), з якою можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89564191>

Отримання слідчим доступу до відомостей з мобільного телефону особи без постанови слідчого судді не є істотним порушенням кримінального процесуального закону, оскільки такий доступ не обмежувався власником, володільцем або утримувачем таких відомостей та не був пов'язаний з подоланням системи логічного захисту

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 09.04.2020 у справі № 727/6578/17 (провадження № 51-4494км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88749345>

2.9. Закінчення досудового розслідування

Реабілітуючі підстави закриття кримінального провадження мають місце у випадку, коли особа не вчинила протиправного діяння, передбаченого кримінальним законом, і, як результат, має право на реабілітацію. До реабілітуючих підстав належать ті, які свідчать про повну невинуватість особи у вчиненні кримінального правопорушення, що їй інкримінується, і тягнуть за собою зняття підозри, відновлення доброго імені, гідності та репутації. Якщо судом буде встановлено наявність у діях особи складу кримінального правопорушення, то підстави для її реабілітації відсутні

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 25.02.2020 у справі № 599/593/18 (провадження № 51-5462км19) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/87985464>

2.10. Відкриття матеріалів іншій стороні

Відмова сторони захисту письмово підтвердити протилежній стороні факт надання їй доступу до матеріалів досудового розслідування та відмова від ознайомлення з такими матеріалами з посиланням на обмеження в часі не може свідчити про невідкриття таких матеріалів стороні в розумінні положень ч. 12 ст. 290 КПК

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 23.01.2020 у справі № 607/5005/17 (провадження № 51-4726км19) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/87243322>

Постанова про проведення контролю за вчиненням злочину, яку не відкрито стороні захисту в порядку ст. 290 КПК та протокол про результати контролю за вчиненням злочину, яким не порушено порядку відкриття матеріалів кримінального провадження іншій стороні, мають самостійні підстави та мету проведення негласних слідчих (розшукових) дій, у зв'язку із чим вони не можуть визнаватися недопустимими доказами за принципом «плодів отруйного дерева»

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 04.02.2020 у справі № 311/1110/18 (провадження № 51-4150км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87517442>

Докази, отримані за результатами проведення негласних слідчих (розшукових) дій в іншому кримінальному провадженні та щодо іншої особи, але не були відкриті стороні захисту в порядку ст. 290 КПК, визнаються недопустимими

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 05.02.2020 у справі № 552/6480/17 (провадження № 51-5262км19) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/87517403>

Якщо сторона захисту на власний розсуд скористалася своїм правом на доступ до матеріалів досудового розслідування та відмовилася від їх ознайомлення (отримання), а стороною обвинувачення з іншого боку здійснено всі дії передбачені ст. 290 КПК, то у такому разі підстави для визнання доказів недопустимими відсутні

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 11.02.2020 у справі № 461/1188/18 (провадження № 51-5227км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87672584>

Невідкриття матеріалів кримінального провадження стороною обвинувачення всупереч заявленому клопотанню сторони захисту або відкриття його з невинуватою затримкою, є порушенням положень ст. 290 КПК з боку сторони обвинувачення

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 11.02.2020 у справі № 596/927/17 (провадження № 51-9240км18) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87672583>

2.11. Провадження в суді присяжних

Роз'яснення особі права на суд присяжних лише на етапі підготовчого судового засідання до початку судового розгляду справи по суті з наданням необхідних умов для ефективного використання особою свого права на суд присяжних не є істотним порушенням вимог кримінального процесуального закону та безумовною підставою для скасування судових рішень щодо цієї особи

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 01.06.2020 у справі № 371/1524/15-к (провадження № 51-1678зпв18) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/89701055>

2.12. Судовий розгляд

Порушення таємниці наради суддів може бути визнано істотним порушенням вимог кримінального процесуального закону, відповідно до ч. 1 ст. 412 КПК, у разі коли воно перешкодило або могло перешкодити суду ухвалити законне та обґрунтоване судове рішення

Детальніше з текстом постанови ОП ККС ВС від 24.02.2020 у справі № 128/2455/15-к (провадження № 51-7241км18) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/87902046>

Порушення таємниці наради суддів під час ухвалення вироку у кримінальному провадженні, що виразилося в одночасному розгляді іншої справи про адміністративне правопорушення, не є істотним порушенням вимог кримінального процесуального закону у випадку, якщо вказане порушення обґрунтовано не ставить під сумнів незалежність і неупередженість суддів (судді) при обговоренні та ухваленні відповідного судового рішення

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 26.05.2020 у справі № 313/1391/17 (провадження № 51-6183км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89564221>

Непостановлення місцевим судом при здійсненні заміни судді письмової ухвали про відсутність необхідності розпочинати судовий розгляд із початку та здійснювати повторно всі або частину процесуальних дій, які вже здійснювалися під час судового розгляду до заміни судді, не є істотним порушенням кримінального процесуального закону

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 28.01.2020 у справі № 404/9006/15-к (провадження № 51-885км19) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/87365860>

Допит неповнолітніх потерпілих, здійснений з іншого приміщення суду шляхом аудіоконференції без надання можливості стороні захисту бачити допитуваних та проведений без постановлення мотивованої ухвали, а також з недотриманням принципів гласності та відкритості судового провадження істотно порушує вимоги кримінального процесуального закону та є підставою для визнання отриманих доказів недопустимими

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 03.06.2020 у справі № 754/3011/17 (провадження № 51-3456км19) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/89793526>

Якщо сторона обвинувачення звернулася до суду з клопотанням про відновлення архівної копії запису диску, втраченого не з її вини, то суд повинен забезпечити їй процесуальну можливість повноцінно відстоювати свою позицію. Втрата диску не з вини сторони обвинувачення не свідчить про вичерпання можливості отримання доказів та не може бути підставою закриття кримінального провадження (п. 3 ч. 1 ст. 284 КПК)

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 10.06.2020 у справі № 328/2159/17 (провадження № 51-1003км20) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/89819729>

2.13. Судові рішення

Рішення про призначення особі покарання, у тому числі менш суворого, яке однак підлягає реальному відбуванню, замість призначеного судом першої інстанції покарання, від відбування якого її було звільнено з випробуванням, суд апеляційної інстанції ухвалює у формі вироку

Детальніше з текстом постанови ОП ККС ВС від 03.02.2020 у справі № 309/2466/18 (провадження № 51-2770кмо19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87527866>

Виключення судом з вироку вказівки на один зі способів учинення злочину, що був визнаний недоведеним, з одночасним залишенням посилання на інший спосіб учинення злочину не свідчить про вихід судом за межі обвинувачення, оскільки висунуте особі обвинувачення фактично не змінилося

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 05.05.2020 у справі № 609/1555/18 (провадження № 51-6429км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89139637>

Вирок суду першої інстанції повинен містити не лише формулювання обвинувачення у загальних рисах, а й обґрунтування обвинувачення конкретними доказами як кожному підсудному, так і стосовно кожного епізоду обвинувачення, визнаного судом доведеним

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 03.06.2020 у справі № 754/3011/17 (провадження № 51-3456км19) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/89793526>

Вирішення у межах кримінального провадження спірних питань щодо спору про належність співвласникам речей, які використовувалися одним із них як знаряддя вчинення злочину, зокрема визначення судом частки такого майна, що належить засудженому, є істотним порушенням вимог кримінального процесуального закону

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 09.04.2020 у справі № 676/2199/19 (провадження № 51-5641км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88749307>

Оскарження ухвали про внесення виправлень у судові рішення має здійснюватися в тому ж порядку, що і оскарження виправленого судового рішення, у тому числі з урахуванням інстанції суду, який прийняв таке рішення

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 29.01.2020 у справі № 760/1498/19 (провадження № 51-4266км19) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/86903813>
Аналогічна правова позиція викладена у постанові ККС ВС від 05.02.2020 у справі № 362/2179/17 (провадження № 51-3635км19), з якою можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/87517468>

2.14. Провадження в суді апеляційної інстанції

Якщо у кримінальному провадженні, матеріали якого були відновлені не в повному обсязі, немає, зокрема, письмових доказів щодо доведеності вини обвинуваченого, що були покладені в основу оскаржуваного вироку, то відсутність таких матеріалів (доказів) не може бути підставою для відмови у відкритті апеляційного провадження, в тому числі без попереднього вирішення питання про поновлення строку на таке апеляційне оскарження

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 02.04.2020 у справі № 412/5548/13-к (провадження № 51-553км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88575178>

Не дослідивши доказів безпосередньо, для підтвердження або спростування фактичних обставин кримінального провадження апеляційний суд не вправі давати доказам іншу оцінку, ніж та, яку дав суд першої інстанції

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 16.01.2020 у справі № 301/2285/16-к (провадження № 51-5165км19) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/87000851>

Якщо в апеляційному суді постає питання про встановлення певного факту в інший спосіб, ніж це було здійснено судом першої інстанції, то повнота дослідження доказів щодо цього факту має бути забезпечена в повному обсязі

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 04.06.2020 у справі № 732/760/19 (провадження № 51-245км20) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/89701189>

Постановлення апеляційним судом двох взаємовиключних судових рішень в одному кримінальному провадженні щодо однієї і тієї ж особи (нового вироку, яким погіршується становище засудженого, та ухвали про відмову в задоволенні апеляційної скарги засудженого, за якою вирок суду першої інстанції залишено без зміни), є істотним порушенням кримінального процесуального закону

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 02.06.2020 у справі № 754/7739/15-к (провадження № 51-6246км19) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/89793498>

Неналежне повідомлення цивільному відповідачу про час, дату та місце проведення судового засідання слід визнавати поважною причиною для поновлення пропущеного строку на апеляційне оскарження, оскільки ця обставина об'єктивно ускладнює можливість своєчасного звернення до суду у визначений законом строк та позбавляє цивільного відповідача передбаченого законом права на апеляційне оскарження судового рішення

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 11.02.2020 у справі № 175/1229/17 (провадження № 51-4197км19) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/87640538>

Якщо у матеріалах справи відсутні дані, які свідчать про те, що особа викликала до суду для розгляду скарги, а також відсутні відомості про час отримання цією особою рішення за результатами розгляду такої скарги, то повернення апеляційним судом апеляційної скарги з підстав її подання особою після закінчення строку на апеляційне оскарження, є передчасним

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 02.04.2020 у справі № 522/13398/18 (провадження № 51-123км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88575217>

Поважною причиною пропуску строку апеляційного оскарження та встановлення підстав для його поновлення є необізнаність скажника, який з поважних причин не був присутній у судовому засіданні під час оголошення повного тексту ухвали, про мотиви постановленої слідчим суддею ухвали

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 13.05.2020 у справі № 991/358/20 (провадження № 51-1598км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89316496>

Якщо ухвалу суду постановлено без виклику особи, інтересів якої вона стосується та яка її оскаржує, то строк апеляційного оскарження для такої особи має обчислюватися з дня отримання нею копії судового рішення, незалежно від наявності інших джерел інформування про прийняте рішення, у тому числі його оприлюднення в Єдиному державному реєстрі судових рішень

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 23.06.2020 у справі № 569/15948/13-к (провадження № 51-379км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89977764>

Право на окреме оскарження ухвали суду про продовження строку тримання під вартою до вирішення справи по суті має лише особа, право на свободу якої обмежено (обвинувачений, його захисник, законний представник). Це право не розповсюджується на інших учасників судового провадження, зокрема й на прокурора

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 29.04.2020 у справі № 344/13061/16-к (провадження № 51-6352км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89082808>

Ухвала місцевого суду про відмову в задоволенні клопотання захисника про зміну запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою на інший захід, не пов'язаний із триманням під вартою, постановлена під час судового провадження в суді першої інстанції до ухвалення судових рішень, передбачених ч. 1 ст. 392 КПК, не підлягає окремому апеляційному оскарженню

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 23.06.2020 у справі № 522/20634/19 (провадження № 51-323км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89977722>

Якщо рішення слідчого судді не віднесено до переліку ухвал, що можуть бути оскаржені в апеляційному порядку (ст. 309 КПК), але за своїми правовими наслідками є аналогічним наслідкам ухвали про повернення скарги на рішення, дії чи бездіяльність слідчого, прокурора або відмову у відкритті провадження по ній (наприклад, ухвала про залишення скарги без розгляду), то це рішення може бути оскаржене в апеляційному порядку

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 09.04.2020 у справі № 600/1103/18 (провадження № 51-6393км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88749773>

Ухвала слідчого судді про передачу в управління майна, на яке накладено арешт, АРМА, не підлягає оскарженню в апеляційному порядку. Арешт майна та його передача на зберігання як речового доказу у кримінальному провадженні, у тому числі в управління АРМА, мають різні підстави

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 27.01.2020 у справі № 758/16546/18 (провадження № 51-620км19) <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87298220>
З текстом окремої думки можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87298243>

Ухвала суду про продовження строку тримання під вартою підлягає апеляційному оскарженню. Правом оскаржити таку ухвалу наділена виключно особа, щодо якої обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою. Позиція потерпілого щодо застосування судом запобіжного заходу за своєю правовою сутністю є не процесуальною вимогою, а думкою потерпілого, яка може бути врахована в сукупності з іншими обставинами, однак не обмежує суд у реалізації своїх дискреційних повноважень, визначених кримінальним процесуальним законом, щодо обрання альтернативи таких заходів

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 10.06.2020 у справі № 640/3693/15-к (провадження № 51-5737км19) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/89819731>

2.15. Провадження в суді касаційної інстанції

Ухвала суду першої інстанції про продовження застосування примусових заходів медичного характеру після її перегляду в апеляційному порядку, а також ухвала суду апеляційної інстанції, прийнята за результатами такого перегляду, оскарженню в касаційному порядку не підлягають

Детальніше з текстом постанови ОП ККС ВС від 18.05.2020 у справі № 128/2811/17 (провадження № 51-6135км18) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89396955>

Помилкова позиція прокурора в апеляційній скарзі стосовно неправильного застосування закону України про кримінальну відповідальність позбавляє суд касаційної інстанції процесуальної можливості скасувати рішення судів першої та апеляційної інстанцій

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 26.05.2020 у справі № 243/2528/19 (провадження № 51-6157км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89793550>

2.16. Провадження за нововиявленими або виключними обставинами

Згідно з ч. 1 ст. 459 КПК, перегляд за нововиявленими обставинами можливий лише щодо тих рішень, які набрали законної сили та яким завершено розгляд кримінального провадження, а тому ухвали слідчого судді, а також рішення суду апеляційної інстанції щодо таких ухвал за цим правилом, оскарженню не підлягають. Положення ч. 2 ст. 464 КПК слід розуміти як такі, що надають судді повноваження перевірити наявність підстав для відкриття провадження за нововиявленими обставинами та ухвалити рішення про відкриття такого провадження або відмову у його відкритті

Детальніше з текстом постанови ОП ККС ВС від 03.02.2020 у справі № 522/14170/17 (провадження № 51-1836кмо19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87424124>

Перегляд за нововиявленими обставинами ухвал слідчого судді, а також рішень суду апеляційної інстанції щодо таких ухвал кримінальним процесуальним законодавством не передбачений. Вирішення суддею питання про відкриття кримінального провадження за нововиявленими або виключними обставинами (ч. 2 ст. 464 КПК) означає надання судді повноважень перевірити наявність підстав для відкриття провадження за нововиявленими обставинами та ухвалити рішення про відкриття такого провадження або відмову у його відкритті

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 03.02.2020 у справі № 522/14170/17 (провадження № 51-1836кмо19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87424124>

Обвинувачений у вчиненні злочину, за який передбачено покарання у виді довічного позбавлення волі, має право на розгляд кримінального провадження щодо нього в суді першої інстанції судом присяжних, проте таке право не виникає на стадії перегляду судових рішень в апеляційному, касаційному порядку, а також за нововиявленими або виключними обставинами

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 11.02.2020 у справі № 644/2937/16-к (провадження № 51- 8812 км18) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/87640670>

2.17. Кримінальне провадження на підставі угод

При затвердженні угоди про визнання винуватості суд не може бути обтяжений іншими обов'язками щодо перевірки можливості її затвердження, окрім тих, що прямо передбачені у ст. 474 КПК, а тому перевірка достовірності обставин, які мають бути враховані при укладенні угоди, покладається на прокурора

Детальніше з текстом постанови колегії суддів ККС ВС від 07.04.2020 у справі № 761/13021/19 (провадження № 51-409км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88707488>

Вчинення злочину у співучасті не виключає ухвалення вироку, яким затверджено угоду про визнання винуватості з одним із співучасників, за умови відповідності такої угоди нормам глави 35 КПК. Вирок, яким затверджено угоду про визнання винуватості, може бути оскаржений до апеляційного суду іншою особою, яка не була учасником судового провадження, якщо це рішення стосується інтересів іншої особи, а не тієї, з якою було укладено угоду. Вирок слід визнавати таким, що стосується інтересів цієї іншої особи лише у випадку, якщо у його тексті зазначено такі дані, які прямо вказують на дану конкретну особу, або визнано встановленими такі обставини, які дозволяють суду однозначно ідентифікувати іншу особу, за умови, що вирок суду стосується прав, свобод та інтересів цієї іншої особи

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 18.05.2020 у справі № 639/2837/19 (провадження № 51-5394км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89372564>

Укладення угоди про визнання винуватості є правом, а не обов'язком прокурора, оскільки угода укладається між прокурором та обвинуваченим за ініціативою будь-кого із них. Здійснення судом усіх передбачених кримінальним процесуальним законом заходів для надання обвинуваченому можливості на власний розсуд розпорядитися своїми процесуальними правами, зокрема правом на захист, свідчить про те, що право засудженого на захист не було порушене

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 15.04.2020 у справі № 465/787/18 (провадження № 51-6297км19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88815817>

Вирок суду з урахуванням змін, внесених ухвалою суду про виправлення опіски, яким затверджено угоду про визнання винуватості тільки з одним обвинуваченим за злочин, вчинений у співучасті, не має преюдиційного значення щодо обставин вчинення злочину іншими співучасниками, матеріали щодо яких виділено в окреме кримінальне провадження. Якщо інші особи у кримінальному провадженні не визнали своєї вини, то це не може вплинути на реалізацію права обвинуваченого на укладення угоди про визнання винуватості та не є підставою для скасування вироку на підставі цієї угоди

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 15.04.2020 у справі № 344/2514/19 (провадження № 51-232км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88857300>

Фізична особа, якій кримінальним правопорушенням завдано моральної, фізичної або майнової шкоди, набуває у кримінальному провадженні статусу потерпілого, зокрема, з моменту подання заяви про вчинення щодо неї кримінального правопорушення незалежно від того, чи зверталася ця особа з заявою про залучення її до провадження як потерпілої та чи оскаржувала до слідчого судді бездіяльність слідчого з цих підстав. Статус потерпілого

у кримінальному провадженні припиняється з моменту винесення слідчим або прокурором вмотивованої постанови про відмову у визнанні цієї особи потерпілою. Фізична особа, яка набула статусу потерпілого у вказаному випадку та яка не надавала згоди прокурору на укладення з підозрюваним угоди про визнання винуватості, має право на апеляційне оскарження судового рішення, яким затверджено таку угоду, якщо прийняте рішення стосується її прав, свобод чи інтересів

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 20.05.2020 року у справі № 539/3185/17 (провадження № 51-715км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89395924>

2.18. Кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення

Терміном «найманий працівник» у контексті застосування п. 3 ч. 1 ст. 477 КПК (в редакції Закону № 767-VII) охоплюються не тільки фізичні особи, які працюють за трудовим договором (контрактом) на підприємстві, в установі, організації або у фізичної особи, але і фізичні особи, які перебувають із вказаними суб'єктами у фактичних трудових відносинах, а тому до таких осіб можуть застосовуватися відповідні положення КПК

Детальніше з текстом постанови першої судової палати ККС ВС від 05.02.2020 у справі № 718/1139/18 (провадження № 51-9268кмп18) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87527821>

З текстом окремих думок можна ознайомитися за посиланнями <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87527836>, <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87517576>

Злочином, пов'язаним із домашнім насильством, слід вважати будь-яке кримінальне правопорушення, обставини вчинення якого містять хоча б один із елементів, перелічених у ст. 1 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», незалежно від того, чи вказано їх у відповідній статті (частині статті) КК як ознаки основного або кваліфікованого складу злочину. А тому за наявності відповідних елементів поняття «домашнє насильство» у діянні особи, яке кваліфіковане за ст. 125 КК, кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення може бути закрито на підставі п. 7 ч. 1 ст. 284 КПК

Детальніше з текстом постанови ОП ККС ВС від 12.02.2020 у справі № 453/225/19 (провадження № 51-4000кмо19) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87602679>

2.19. Кримінальне провадження щодо окремої категорії осіб

Повідомити про підозру депутату місцевої ради може прокурор, який здійснює процесуальне керівництво у кримінальному провадженні, якщо повідомлення про підозру складено та підписано керівником регіональної прокуратури, який доручив цьому прокурору вручити його безпосередньо депутату

Детальніше з текстом постанови ККС ВС від 04.06.2020 у справі № 164/1491/17 (провадження № 51-1046км20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89929060>

Огляд судової практики Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду. Рішення, внесені до ЄДРСР, за I півріччя 2020 року / упоряд. правове управління (III) департаменту аналітичної та правової роботи апарату Верховного Суду. Київ, 2020. 33 с.

Застереження: видання містить короткий огляд судових рішень ККС ВС. У кожному з рішень викладено лише основний висновок щодо правового питання, яке виникло у справі. Для правильного розуміння висловленої в судовому рішенні правової позиції необхідно ознайомитися з його повним текстом, розміщеним у ЄДРСР.

Стежте за нами онлайн

 fb.com/supremecourt.ua

 t.me/supremecourtua

 @supremecourt_ua